

Drevený rapkáč

Rapkáč - čo to je a na čo slúžil

Rapkáč je jeden z najstarších nástrojov na vydávanie silného zvuku, ktorý sa mohol šíriť do veľkej vzdialenosti. Rapkáč sa využíval pri rôznych príležitostiach. Napríklad v katolíckych kostoloch rapkáče nahrádzali zvony od Zeleného štvrtku do Bielej soboty. Pomocou rapkáčov sa vyhánali škorce z vinogradov. Používali sa tiež na nadháňanie zveri pre poľovníkov a v súčasnosti ho používajú fanúšikovia na športových podujatiach.

Na obrázku je vyobrazený rapkáč, ktorý je vystavený v Múzeu slovenskej dediny v Martine (Pustayová, 2020).

My si teraz vyrobíme veľmi jednoducho malý rapkáč z dreva.

Materiál

• smreková latka 10 x 30 x 350	1 ks
• smreková latka 10 x 35 x 70	1 ks
• smrekový hranolček 25 x 25 x 30	1 ks
• preglejka 3 x 22 x 140	1 ks

• drevená tyčka z tvrdého dreva (buk, dub) Ø10 x 170	1 ks
• klnce stavebné 1,4 x 20	10 ks
• skrutky do dreva 3 / 20	3 ks

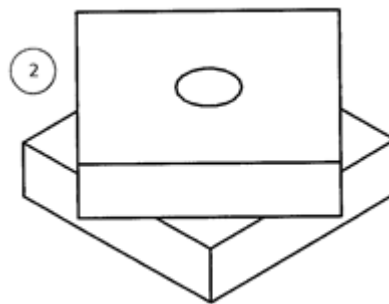
Náradie, pomôcky a nástroje

- lepidlo Duvilax LS 50
- pracovný stôl so zverákom (zámočnícky, hoblica)
- píla na drevo (chvostovka)
- rašpľa na drevo polkruhová (plochá)
- šidlo na označenie a vytvorenie otvorov pre skrutky
- brúsny papier 100 (100 x 100)
- krížový skrutkovač
- kladivo

Pracovný postup

Pripravený materiál si prekontrolujeme. Pozrieme si obrázky, premyslíme si postup a až potom začneme pracovať.

1. Narežeme jednotlivé časti materiálu na príslušné rozmery a opracujeme ich nástrojmi.
2. Označíme miesta vŕtania otvorov a navŕtame príslušné otvory.
3. Po navŕtaní otvorov zlepieme rapkacie elementy (2) (10 x 35 x 35) dohromady so vzájomným pootočením o 45° tak, ako je to na obrázku. Do vyvŕtaných otvorov nasunieme a prilepíme aj drevenú tyčku (5) 15 mm od konca tejto tyčky.

4. Pomocou lepidla a skrutiek spojíme preglejku (4) s dreveným hranolčekom (3).

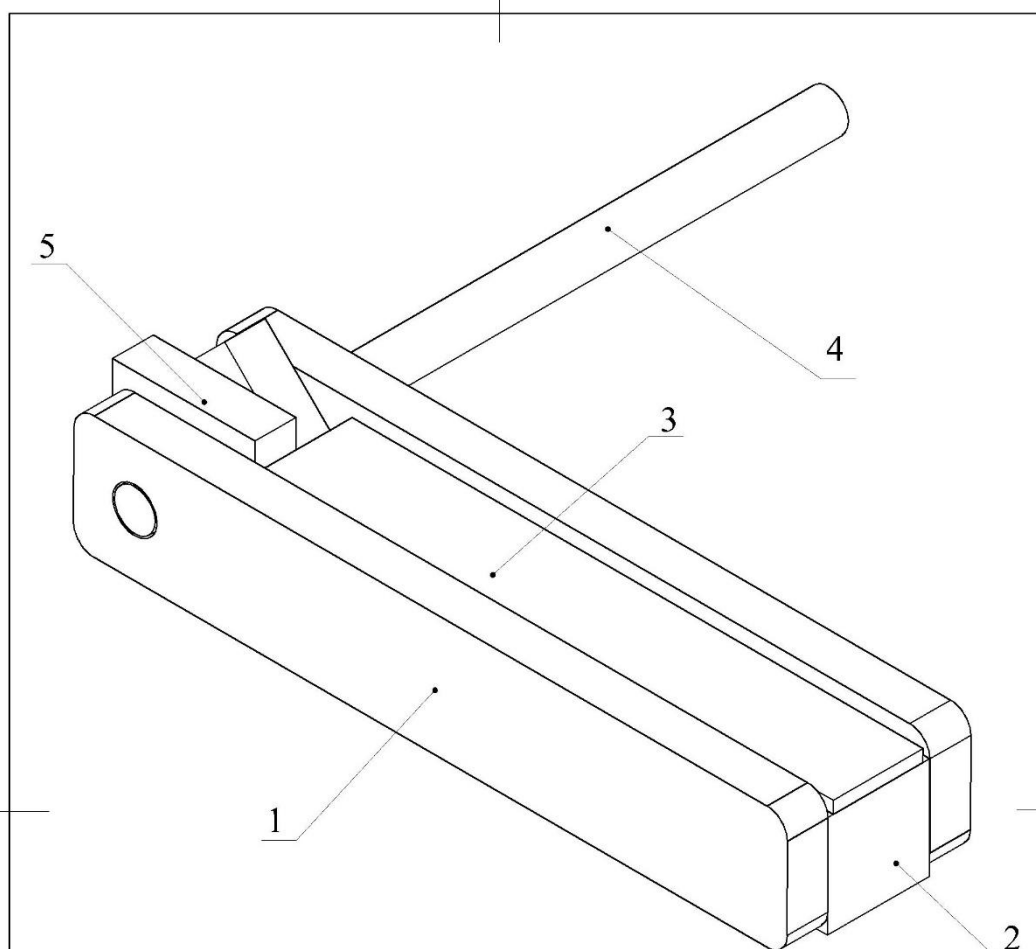

5. Latky tela rapkáča (1) nasunieme z kratšej a dlhšej strany drevenej tyčky.

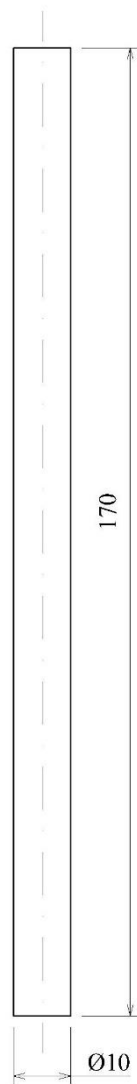

6. Medzi latky tela rapkáča (1) vložíme hranolček s preglejkou a spojíme ich navzájom lepidlom a klineciami.
7. Rapkáč je hotový, ak vydáva svoj typický rapkový zvuk.

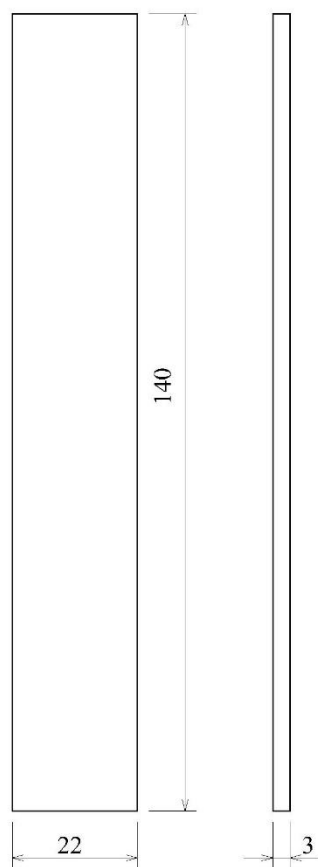

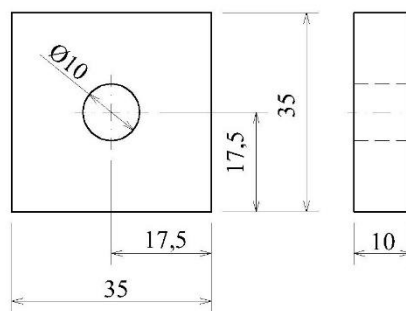
5	DREVENÁ TYČKA			RAP - 08 -005	DREVO	1		
4	PREGLEJKA			RAP - 08 -004	PREGLEJKA	1		
3	DREVENÝ HRANOLČEK			RAP - 08 -003	DREVO	1		
2	RAPKACIE ELEMENTY			RAP - 08 -002	DREVO	2		
1	TELO RAPKÁČA			RAP - 08 -001	DREVO	2		
POLOŽKA	OPIS			ODKAZ	MATERIÁL	MNOŽSTVO	H.J.	HMOTNOSŤ kg
Formát	Metóda premietania	Mierka	Materiál konečný	Rozmer, Polotovár	Hmotnosť	Hodn. povrchu	Všeobecné tolerancie	
A4		1:1	drevo preglejka				ISO 2768	
Zodpovedné oddelenie		Technický referent		Vyhotovil		Schválil		
				Viera Tomková		Gabriel Báñez		
Zákonný vlastník				Typ dokumentu		Postavenie dokumentu		
 KATEDRA TECHNIKY A INFORMAČNÝCH TECHNOLOGIÍ PEDAGOGICKÁ FAKULTA UNIVERZITA KONŠTANTÍN A FILOZOFA V NITRE				Schématický výkres zostavy		Schválený		
				Titul, Doplnkový titul		Identifikačné číslo		
				RAPKÁČ		RAP - 08 -00		
				Zmena	Dátum vydania	Jazyk	List	
						14.2.2020	SK	

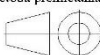

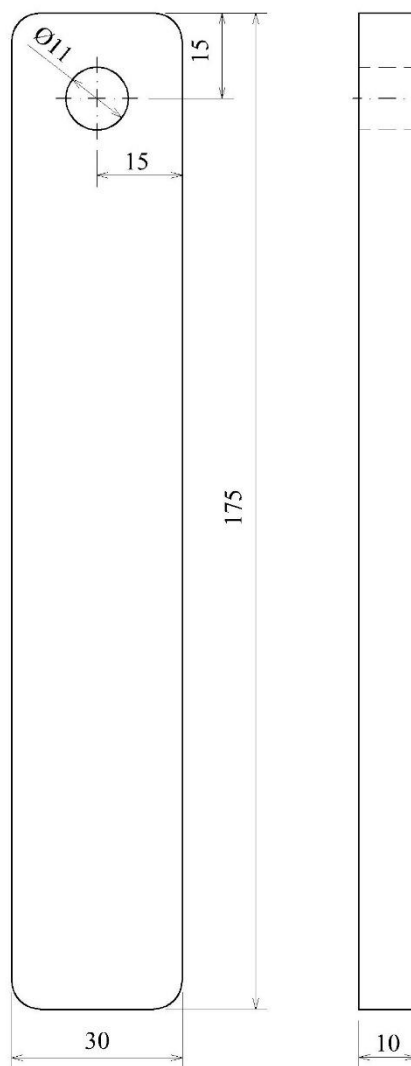
Formát A4	Metóda premietania 	Mierka 1:1	Materiál konečný drevená tyčka	Rozmer, Polotovár Ø10 -170	Počet kusov 1	Hmotnosť	Hodn. povrchu	Všeobecné tolerancie ISO 2768
Zodpovedné oddelenie		Technický referent		Vyhotovil Viera Tomková		Schválil Gabriel Bánesz		
Zákonný vlastník KATEDRA TECHNIKY A INFORMAČNÝCH TECHNOLOGIÍ PEDAGOGICKÁ FAKULTA UNIVERZITA KONŠTANTÍNA FILOZOFA V NITRE				Typ dokumentu Výkres položky		Postavenie dokumentu Schválený		
				Titul, Doplnkový titul RAPKÁČ DREVENÁ TYČKA		Identifikačné číslo RAP- 08 -005		
				Zmena	Dátum vydania 14.2.2020	Jazyk SK	List 1	

Formát A4	Metóda prístroja 	Mierka 1:1	Materiál konečný preglejka	Rozmer, Polotovár 3 x 22 x140	Počet kusov 1	Hmotnosť	Hodn. povrchu	Všeobecné tolerancie ISO 2768
Zodpovedné oddelenie		Technický referent		Vyhotovil Viera Tomková		Schválil Gabriel Báñez		
Zákonný vlastník KATEDRA TECHNIKY A INFORMAČNÝCH TECHNOLOGIÍ PEDAGOGICKÁ FAKULTA UNIVERZITA KONŠTANTÍNA FILOZOFA V NITRE		Typ dokumentu Výkres položky				Postavenie dokumentu Schválený		
				Titul, Doplnkový titul RAPKÁČ PREGLEJKA		Identifikačné číslo RAP- 08 -004		
						Zmena	Dátum vydania 14.2.2020	Jazyk SK

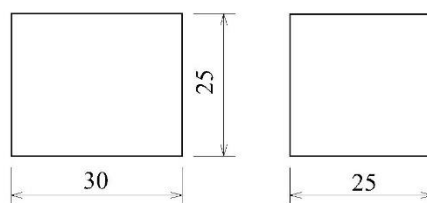

Formát A4	Metóda premietania 	Mierka 1:1	Materiál konečný smrekový hranol	Rozmer, Polotovár 10x35x35	Počet kusov 2	Hmotnosť	Hodn. povrchu	Všeobecné tolerancie ISO 2768
Zodpovedné oddelenie		Technický referent		Vyhotovil Viera Tomková		Schválil Gabriel Báñez		
Zákonný vlastník KATEDRA TECHNIKY A INFORMAČNÝCH TECHNOLOGIÍ PEDAGOGICKÁ FAKULTA UNIVERZITA KONŠTANTÍNA FILOZOFA V NITRE		Typ dokumentu Výkres položky				Postavenie dokumentu Schvátený		
				Titul, Doplnkový titul RAPKÁČ RAPKACIE ELEMENTY		Identifikačné číslo RAP- 08 -002		
						Zmena	Dátum vydania 14.2.2020	Jazyk SK

Formát A4	Metóda premietania 	Mierka 1:1	Materiál konečný smreková latka	Rozmer, Polotovár 10x30x175	Počet kusov 2	Hmotnosť	Hodn. povrchu	Všeobecné tolerancie ISO 2768
Zodpovedné oddelenie		Technický referent		Vyhotovil Viera Tomková		Schválil Gabriel Bánesz		
Zákonný vlastník KATEDRA TECHNIKY A INFORMAČNÝCH TECHNOLOGIÍ PEDAGOGICKÁ FAKULTA UNIVERZITA KONŠTANTÍNA FILOZOFA V NITRE				Typ dokumentu Výkres položky		Postavenie dokumentu Schválený		
				Titul, Doplnkový titul RAPKÁČ TELO RAPKÁČA		Identifikačné číslo RAP- 08 -001		
						Zmena Dátum vydania 14.2.2020 Jazyk SK List 1		

Formát A4	Metóda premietania 	Mierka 1:1	Materiál konečný smrekový hranol	Rozmer, Polotovár 25x25x30	Počet kusov 1	Hmotnosť	Hodn. povrchu	Všeobecné tolerancie ISO 2768
Zodpovedné oddelenie		Technický referent		Vyhotovil Viera Tomková		Schválil Gabriel Bánesz		
Zákonný vlastník KATEDRA TECHNIKY A INFORMAČNÝCH TECHNOLOGIÍ PEDAGOGICKÁ FAKULTA UNIVERZITA KONŠTANTÍNA FILOZOFA V NITRE		Typ dokumentu Výkres položky				Postavenie dokumentu Schválený		
				Titul, Doplnkový titul RAPKÁČ DREVENÝ HRANOLČEK		Identifikačné číslo RAP- 08 -003		
						Zmena	Dátum vydania 14.2.2020	Jazyk SK